

FFV SPILDEVAND A/S

HORNE MARKLEDNINGSSPROJEKT

ANSØGNING OM REGULERINGSTILLADELSE TIL ETABLERING AF NYT VANDLØB

Dato: 2025-04-11

Projektnavn: Horne markledningssprojekt
Ansøgning om reguleringstilladelse til etablering af nyt vandløb

WSP projektnr.: 22 006856

Projektleder: Peter Nielsen

Udarbejdet af: Anders Østergaard Larsen

Kvalitetssikret af: Sofie Amalie Olesen

Godkendt af: Peter Nielsen

INDHOLD

1	ANSØGNING	4
1.1	ANSØGER.....	4
2	BAGGRUND	5
2.1	FORMÅL OG PROJEKTBEKRIVELSE	6
2.2	ADRESSE – EJER OG MATRIKULÆRE FORHOLD	8
3	EKSISTERENDE NATURFORHOLD.....	9
3.1	VANDLØBSREGULATIV	9
3.2	NATURBESKYTTELSESLOVEN	9
3.3	BILAG IV-ARTER	9
3.4	NATURA 2000 OG HABITATBEKENDTGØRELSEN	9
3.5	VANDRAMMEDIREKTIVET	10
3.6	ØVRIGE BESKYTTELSER.....	11
4	TIDSPLAN	12
4.1	TIDSPLAN.....	12
4.2	ØKONOMI.....	12

1 ANSØGNING

I forbindelse med anlæggelsen af et nyt rørlagt vandløb, ansøger WSP på vegne af FFV - Spildevand A/S, hermed Faaborg-Midtfyn Kommune om tilladelse til etablering af nyt vandløb, jvf. bestemmelserne i vandløbslovens ¹§ 16, 17, 21, 23 & 24 samt § 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. ²

1.1 Ansøger

Bygherre

FFV Energi & Miljø A/S
Korsvangen 6A
5750 Ringe

Kontaktperson:

Connie Dorby Ersing
Tlf: 51 67 10 57
E-mail: coer@ffv.dk

Rådgiver

WSP Danmark A/S
Alfred Nobels Vej 21 C
9220 Aalborg Øst

Kontaktperson:

Anders Ø. Larsen
Tlf: 27 64 32 61
E-mail: andersostergaard.larsen@wsp.com

¹ LBK nr. 1217 af 25/11/2019 - Bekendtgørelse af lov om vandløb

² BEK nr. 834 af 27/06/2016 - Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

2 BAGGRUND

Oplandet FAA038 i Horne er fælleskloakeret, hvilket vil sige at regnvand og spildevand fra byen skal ledes til samme kloakledning. Fællesvand fra Horne by ledes i to afskærende ledninger henholdsvis nord og syd om byen. De afskærende ledninger samles ved et sparebassin og pumpestation nordvest for Horne by, hvorfor fællesvand pumpes til Faaborg Renseanlæg. Når pumpens kapacitet overskrides, aflastes fællesvandet til sparebassin, indtil pumpernes kapacitet kan modsvare tilstrømningen af fællesvand. Hvis kapaciteten af sparebassinet er opbrugt, og der stadig tilstrømmer mere fællesvand, end pumperne kan følge med til, vil sparebassinet gå i kontrolleret overløb, og aflast til den øverste rørlagte del af Navrsbækken.

Navrsbækken er målsat til god økologisk tilstand jf. Vandområdeplan 3 (2021-2027). Den nuværende tilstand er vurderet til ringe.

FFV har udført tv-inspektioner i Horne i forbindelse med et kloaksaneringsprojekt, og har i den forbindelse konstateret, at der er tilkoblet mange dræn på kloakledningerne over marker både nord og syd for Horne by. Dette er samfundsøkonomisk ikke bæredygtigt, da drænvandet bidrager til øgede aflastningsmængder til Navrsbækken og dermed til øget forurening af Navrsbækken, samt et øget forbrug af energi og dermed CO₂-udledning til pumpning og rensning.

Beregninger viser, at der årligt pumpes omkring 720.000 m³ drænvand til renseanlægget fra den nordlige og sydlige markledning. Til sammenligning pumpes der årligt ca. 312.000 m³ fællesvand og spildevand fra Horne by til renseanlægget. Det vil sige, at der både pumpes og renses på uvedkommende vand fra oplandet ved Horne by.

Planlagt afløbssystem

FFV ønsker at optimere afløbssystemet ved at koble drænvand af systemet. Dette gøres ved at etablere en ny kloakledning, hvor alene byens fællesvand tilsluttes. Derved foretages en afkobling af drænvandet fra kloaksystemet, der håndterer fællesvandet fra Horne by. De eksisterende afskærende ledninger nord og syd om Horne by vil herefter udelukkende fungere som ledninger til drænvand, og tilkobles direkte til Navrsbækken udenom pumpestation og sparebassin. Dette vil bidrage til en topografisk naturlig afledning af oplandsvand til Navrsbækken, og give en langt bedre vandkvalitet i vandløbet.

FFV må i henhold Betalingsloven³ ikke drifte og vedligeholde private dræn. Den eksisterende ledning omklassificeres derfor til privat vandløb. FFV kan ikke nedlægge den eksisterende kloakledning, da der er tilsluttet dræntilløb. Samtidig må FFV ikke forblive ejer af ledningen, da de i henhold til Betalingsloven ikke må drifte eller vedligeholde ledninger, der alene afleder dræn. Omklassificering af eksisterende kloakledning til privat vandløb er derfor nødvendig.

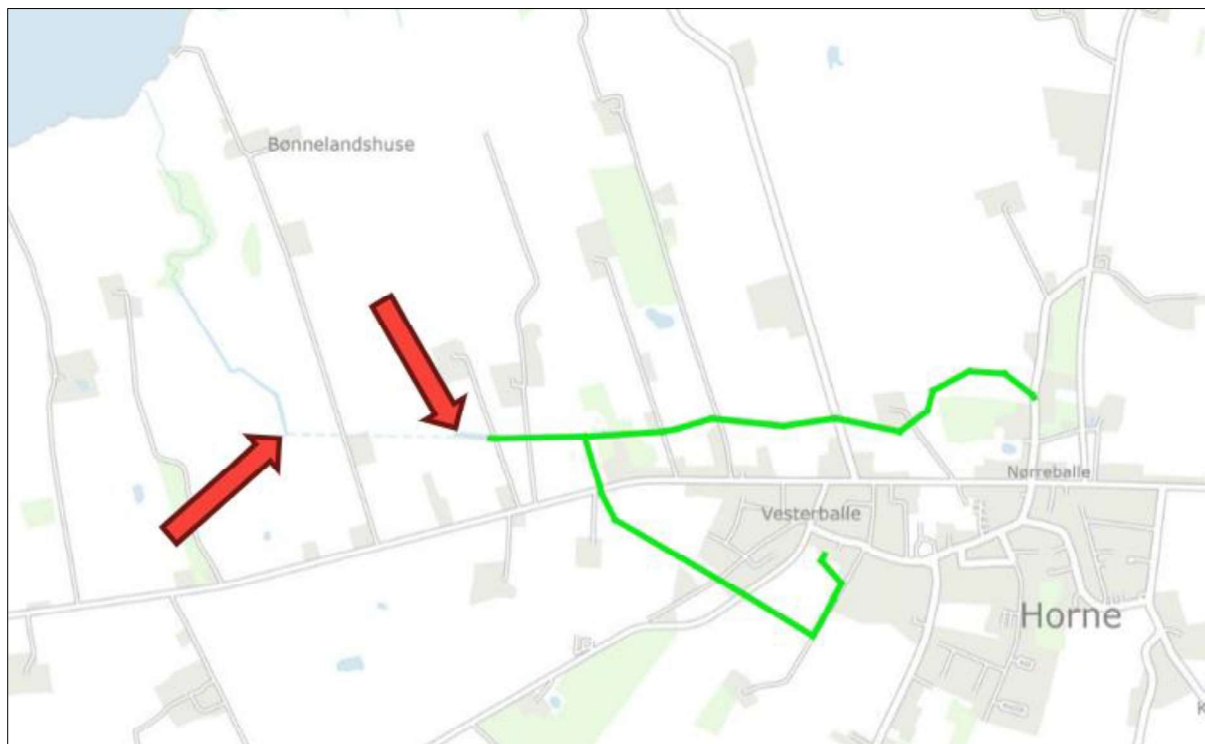
Kloakledningen overdrages til matrikelejere med samme vilkår, som når offentlig rørlagt vandløb nedklassificeres til privat vandløb. Almen overdragelsespraksis for dette er, at ledningen skal afleveres i funktionsdygtig

³ Bekendtgørelse af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. LBK nr. 1775 af 01/09/2021

stand, og ledningen skal have inspektion- og spule mulighed. Ledningen skal ikke være tæt, men have funktion af dræn, og det er fremover matrikelejerne som fremover skal drifte og vedligeholde vandløbet.

2.1 Formål og projektbeskrivelse

I forbindelse med at det ovenstående beskrevne projekt gennemføres, skal det drænvand, som bliver ved med at være koblet til den nuværende fællesledning, føres uden om det eksisterende sparebassin (Figur 1).

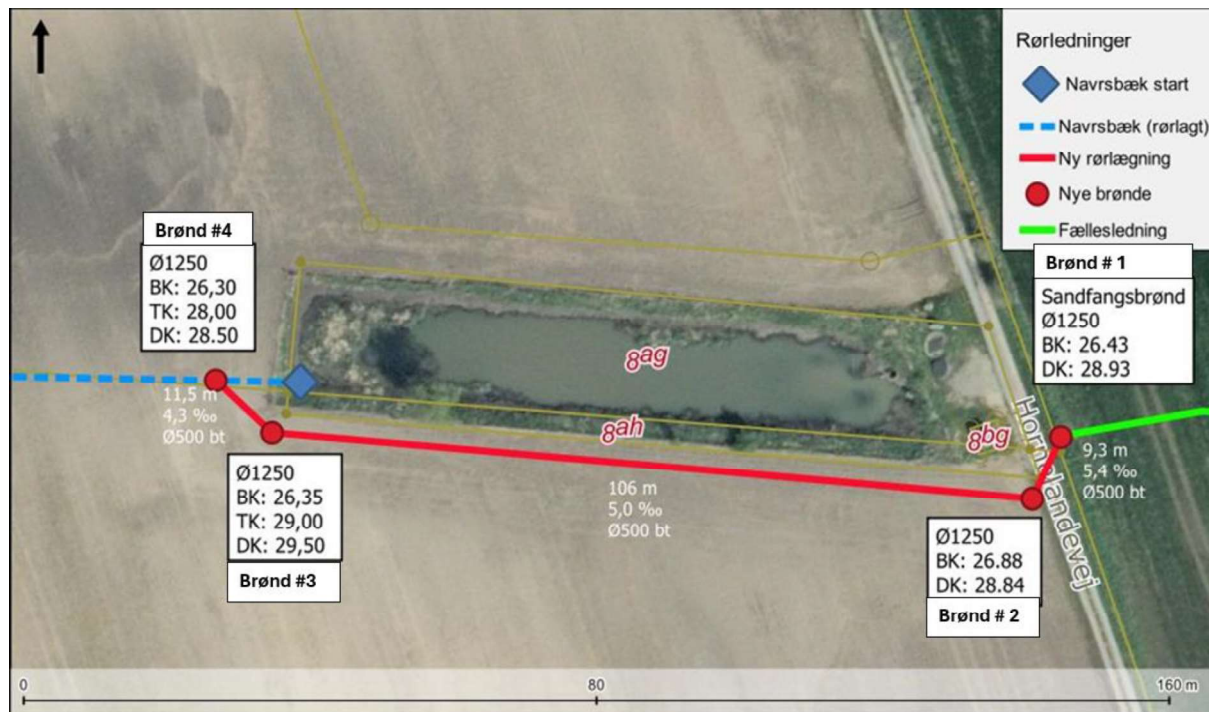
Figur 1: Oversigtskort: Den grønne streg er hvor de nye fællesledninger skal ligge. Den røde pil til venstre viser, hvor den åbne del af Navrsbæk udspringer/starter. Den røde pil til højre viser, hvor Navrsbæk starter og sparebassinet findes. Den stiplede linje mellem de to punkter er en rørlagt del af Navrsbæk, som forbinder udløb fra bassinet med den åbne del af Navrsbæk.

Det gøres ved at etablere en ny rørledning, som føres syd omkring sparebassinet og derefter tilbage til den nuværende rørlægning af Navrsbækken (Figur 2). Selve projektet vil aflaste Navrsbækken for 217 m³ fællesvand om året, og det vil samtidig bidrage til væsentligt at reducere mængden af bortpumpet uvedkommende vand (drænvand til renseanlæg).

Projektet bidrager dermed også til at genskabe et mere naturligt tilstrømningsmønster for Navrsbækken, som fremadrettet vil modtage drænvand fra de naturlige topografiske oplande.

Den nuværende fællesledning, som fremover kun vil lede drænvand, kobles til den nye rørledning med en Ø1250 sandfangsbrønd (*Brønd #1*). Herfra ledes den sydvest over adgangsvej til Hornelandevej 98B til *Brønd #2* – hvorfra den ledes vest til *Brønd #3* og føres nordvest til *Brønd #4* som anlægges på den nuværende rørlagte del af Navrsbæk.

Den nye rørledning får en samlet længde på ca. 130 m i forløbet syd om sparebassin til den ledes til den nuværende rørlagte del af Navrsbæk. Placering af brøndene samt koter for ind- og udløb i dem ses af nedenstående Figur 2.

Figur 2: Projekteringskort: Blå stiplede linje er nuværende (rørlagt) Navrsbæk. Den røde linje er den nye rørledning med de planlagte brønde, røde cirkler. Den eksisterende fællesledning, som leder til den nye rørledning fremover, vises med lysegrøn fra øst.

2.2 Adresse – Ejer og matrikulære forhold

Nedenstående matrikler bliver berørt ved anlæggelsen af den nye rørledning.

Figur 3: Matrikler ved nyt rørlagt vandløb.

Nyt vandløb

8g, Horne By, Horne.

8bh, Horne By, Horne.

Brønd/indløb

9a, Horne By, Horne.

Bassin & pumpestation

8ag, Horne By, Horne.

8ah, Horne By, Horne.

8bg, Horne By, Horne.

3 EKSISTERENDE NATURFORHOLD

3.1 Vandløbsregulativ

Navrsbækken er et offentligt vandløb, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune er myndighed. Det gældende regulativ (*Regulativ for kommunevandløbene i Helnæs Bugts opland* - december 2006) er vedtaget af Faaborg Kommune i 2006. Regulativet omfatter 10 forskellige vandløb, alle med udløb i Helnæs Bugt, herunder Navrsbækken.

Navrsbækkens regulativ omfatter 1.561 m vandløb, hvoraf de øverste 403 m er rørlagt. Vandløbet starter i et rørudløb fra det nuværende sparebassin på matrikel 8ag, Horne By, Horne og har udløb i Helnæs Bugt.

3.2 Naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens §3 omfatter generelle beskyttelsesbestemmelser for en række naturtyper, herunder vandløb. Naturbeskyttelsesloven har til formål at sikre et alsidigt dyre- og planteliv i de beskyttede områder.

Navrsbækken er omfattet af naturbeskyttelsesloven som § 3 beskyttet vandløb på den åbne del af vandløbet. Der er ikke registreret arealer ved projektområdet eller langs vandløbet, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Først ved Navrsbækkens udløb løber vandløbet gennem et areal, som er kategoriseret og beskyttet som strandeng.

Der er ca. 400 m til nærmeste beskyttede område, som er et moseområde der ligger sydvest for projektområdet – syd for Horne Landevej.

3.3 Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV-arter ved eller i nærheden af projektområdet eller nær Navrsbækken.

3.4 Natura 2000 og Habitatbekendtgørelsen

I kraft af sit EU-medlemskab er Danmark forpligtet til at opretholde en "gunstig bevaringsstatus" for de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for (udpegningsgrundlaget).

Det følger af habitatbekendtgørelsen at der skal foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Videre følger, at projektet ikke kan godkendes, hvis det kan beskadige yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i direktivets litra b).

Projektområdet, hvor der anlægges et nyt rørlagt vandløb i forlængelse af Navrsbækkens nuværende rørlægning, ligger i et traditionelt dyrket landbrugsareal, og ikke i et Natura 2000-område. Navrsbækken har udløb i

Helnæs Bugt og nærmeste Natura 2000 område på projektområdet er Bøjden Nor (Natura 2000-område nr. N123 - Habitatområde H107), som ligger ca. 2,3 km fra projektområdet. Navrsbækken har ikke hydraulisk forbindelse til Natura 2000-/habitatområde.

3.5 Vandrammedirektivet

Navrsbækken er omfattet af Vandområdeplanerne for 2021 – 2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, hvor miljømålene for de enkelte vandløb er fastsat. I vandområdeplanen er der bindende mål og tidsfrister for målopfyldelse, hvorfor der ikke må foretages indgreb eller foretages beslutninger om vandløbet, der kan give anledning til forringelse af vandløbets aktuelle tilstand eller give anledning til manglende opnåelse af målsætningen.

Projektområdet findes ca. 400 m opstrøms udløbet af rørlægning af Navrsbækken i st. 403 m. Den åbne del af Navrsbækken (St. 403 – 1.561 m) er det miljømålsatte vandområde med ID nr. o3537. Vandområdet har et miljømål om god økologisk tilstand og har i dag en samlet økologisk tilstand som dårlig tilstand ud fra de enkelte kvalitetselementer, som er vist i nedenstående tabel. Navrsbækken udløber til Helnæs Bugt.

Det fremgår af Vandområdeplanen 2021-2027 at miljømålene for Navrsbæk og Helnæs Bugt er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. De nuværende kvalitetselementer i Navrsbæk og Helnæs Bugt er listet i Tabel 1 og Tabel 2.

Tabel 1 Navrsbæk, målsætning samt økologisk og kemisk tilstand. Fra vandplandata.dk 3/4 -2025.

Navrsbæk	Miljømål	Tilstand
Samlet økologisk tilstand	God økologisk tilstand	Dårlig økologisk tilstand
Makrofyter	God økologisk tilstand	Ukendt
Fytobenthos	God økologisk tilstand	Ukendt
Bentiske invertebrater	God økologisk tilstand	God økologisk tilstand
Fisk	God økologisk tilstand	Dårlig økologisk tilstand
Morfologiske forhold	Ukendt	Målt, men ikke anvendt
Nationalt specifikke stoffer	God økologisk tilstand	Ikke-god økologisk tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand	God kemisk tilstand

Navrsbæk har ikke-god økologisk tilstand ved de nationalt specifikke stoffer. Ifølge vandplandata.dk skyldes det for høje værdier af kobber og zink, der begge har en for høj koncentration i forhold til Miljøkvalitetskravet (MKK). Begge modellerede koncentrationer er i vand og fra år 2024.

Tabel 2 Helnæs Bugt, målsætning samt økologisk og kemisk tilstand. Fra vandplandata.dk 3/4 -2025.

Helnæs Bugt	Miljømål	Tilstand
Samlet økologisk status	God økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
Fytoplankton	God økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
Rodfæstede planter (dækfrøede)	God økologisk tilstand	Moderat økologisk tilstand
Bentiske invertebrater	God økologisk tilstand	God økologisk tilstand
Vandets klarhed	God økologisk tilstand	Ikke anvendelig

Ilthforhold	God økologisk tilstand	Ikke anvendelig
Nationalt specifikke stoffer	God økologisk tilstand	Ikke-god økologisk tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand	Ikke-god kemisk tilstand

Den kemiske tilstand i Helnæs Bugt er vurderet til ikke-god kemisk tilstand. Årsagen til manglende målopfyldelse er ifølge vandplandata.dk, cadmium.

3.6 Øvrige beskyttelser

Rørledningen skal føres under adgangsvejen til Hornelandevej 98B, som er registreret som beskyttet sten- og jorddige.

Figur 4: Kortudsnit fra Miljøportal. Gul streg øst for adgangsvej indikerer "Beskyttede sten- og jorddiger".

Principielt er forholdet reguleret efter bekendtgørelse 1190, *Bekendtgørelse om beskyttede sten- og jorddiger og lignende*. Hvorvidt der skal søges om dispensation, afgøres af kommunen som myndighed. Det er muligt, at kommunen skønner, at registreringen ikke er gældende, og/eller diget ikke har kulturelle, historiske, biologiske eller landskabsmæssige værdier, som vil gå tabt, ved gennemgravning og almindelig retablering.

4 TIDSPLAN

4.1 Tidsplan

Hele det beskrevne projekt forventes at blive udført i 2025 og færdiggjort primo 2026.

Anlægsarbejdet deles op i forskellige faser, hvor etableringen af det nye rørlagte vandløb indgår i det samlede anlægsarbejde for etablering af ny fællesledning til erstatning for "Markledning Nord".

Anlæggelsen af det nye vandløb forventes udført i efteråret 2025. Dog vil ibrugtagningen først ske ultimo 2026, når al frakobling af spildevand/fællesvand til nuværende markledninger er gennemført, og der således kun ledes drænvand til nuværende markledninger, og efter endelig omkobling til Navrsbækken.

Den sydlige markledning (se Figur 1) vil først blive erstattet af ny fællesledning i 2026.

4.2 Økonomi

FFV afholder alle omkostninger til projektet og etableringen af den nye rørledning, hvor FFV etablerer det nye rørlagte vandløb, de nye kloakledninger og kobler den eksisterende ledning direkte på Navrsbækken udenom sparebassinet.

Den fremtidige vedligeholdelse af det nye rørlagte vandløb tilfalder lodsejer (ledningsejer).

Fremtidig vedligeholdelse og drift af eksisterende kloakledning opstrøms Navrsbækken, som omklassificeres til privat vandløb, tilfalder fremadrettet de pågældende lodsejerne, der ejer matriklerne hvorpå ledningen ligger.

Fremtidig drift og vedligeholdelse af nye kloakledninger, eksisterende sparebassin og pumpestation tilfalder FFV.